

Легін Л.М., кандидат юридичних наук, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Прикарпатського факультету (м. Івано-Франківськ) НАВС

Поняття оприлюднення нормативно-правових актів

Своєчасне оприлюднення нормативно-правових актів дає змогу ознайомитись із прийнятими актами, зі змінами та доповненнями до чинного

законодавства, що, у свою чергу, дає змогу швидко корегувати діяльність у конкретному напрямку.

Оприлюднення нормативно-правового акта - доведення до відома населення змісту прийнятих нормативно-правових актів. Оприлюднення має на меті інформування про прийняття нормативно -правових актів, а також створення умов для ознайомлення з їх змістом і може здійснюватись у різний спосіб. Офіційне оприлюднення має формально-юридичне значення й полягає в нормативно визначеному оголошенні, яке видається від імені правотворчого органа, звернене до загального відома, містить повний і гарантовано точний текст прийнятого акта [4, с. 179].

Через оприлюднення нормативно-правових актів забезпечується право на інформацію про нові закони. Право на інформацію про нові закони та інші правові акти - одне із загальновизнаних міжнародним співтовариством прав людини. Держава зобов'язана поважати його і сприяти його реалізації. У Підсумковому документі Віденської зустрічі представників держав - учасниць Ради безпеки і співробітництва в Європі 15 січня 1989 р. вказується на необхідність ефективно забезпечувати право осіб знати свої права й обов'язки в цій сфері і вчиняти дії відповідно до них, з цією метою публікувати й робити доступними всі закони, адміністративні правила й процедури, які стосуються прав і основних свобод людини. Важливо також, щоб населенню й посадовим особам держави було надано достатньо часу для ознайомлення й вивчення нових законів та інших актів нормативного характеру, оскільки їхнє дотримання й виконання залежить від того, наскільки правильно їх розуміють ті, кому вони адресовані [1, с. 26-27].

Таким чином, сутність оприлюднення нормативно -правових полягає в розміщенні повних текстів прийнятих нормативно-правових актів у спеціально визначених для цього виданнях. Опублікування здійснюється від імені правотворця, має автентичний характер, а його результати є найбільш повними, достовірними й доступними джерелами відомостей про правові норми; створюють оптимальні умови для ознайомлення з правовими актами, їх належного зберігання й використання. Тому сукупність офіційно опублікованих юридичних текстів слід розглядати як першооснову й головну передумову діяльності щодо забезпечення доступності законодавства. Необхідність наявності в суспільстві офіційних текстів діючих нормативних актів, їх роль для нормального функціонування всієї національної правової системи визначає обов'язковий характер процедури формального опублікування законодавства й ставить до нього низку чітко визначених вимог [3, с. 64-65].

Нормативно-правовий акт не може вважатися чинним, таким, що має юридичну силу, якщо він у встановленому порядку не доведений до відома виконавців, не оголошений у належній формі. Тому офіційне оприлюднення прийнятого нормативно-правового акта, тобто його офіційне доведення від імені і за дорученням правотворчого органу до відома суб'єктів права, є стадією правотворчого процесу. Офіційне оприлюднення нормативно - правового акта є необхідним етапом формування вираженої в нормативно -

правовому акті державної волі. Остання не може бути визнана повністю сформованою, якщо виконавці не мають можливості її знати. Створення нормативно-правового акта, остаточне формування державної волі передбачає включення такого акта в правову систему, а також його реальну дію. Це неможливо без офіційного оголошення його приписів виконавцям. Інакше нормативно-правовий акт не може стати діючим, таким, що ввійшов до правової системи.

Неоднозначною була ситуація із оприлюдненням Конституції України. Конституція України була прийнята 26 червня 1996 р., а опублікована - 13 липня 1996 р. в «Голосі України». Однак було вказано, що вона набирає чинності від часу її прийняття. Що ж відбувалося протягом цього терміну, до публікації тексту? Юридично Конституція була чинною, але особи не мали змоги користуватись її нормами при захисті своїх прав чи інтересів. Суспільні відносини, які виникли на підставі Конституції, одночасно діяли і не діяли, виходячи з колізії, яка виникла через відсутність тексту Основного закону держави.

Відтак необхідно мати на увазі той факт, що нормативно-правовий акт - формально визначений державний документ, який повинен бути офіційно, в установленому порядку оформлений для використання. Він не може існувати без офіційного тексту. Офіційне оприлюднення свідчить, що текст у виданні є дублікатом оригіналу, точною його копією. Це формальне підтвердження факту дії нормативно-правового акта. Указані якості притаманні лише офіційним джерелам оголошення [2, с. 7-11].

У теорії держави і права відзначено, що офіційне оприлюднення нормативно-правових актів завжди має юридичний, офіційний характер, відбувається у встановлених законом межах і цим відрізняється від інших форм доведення нормативних приписів до відома виконавців.

Важливе значення мають форми офіційного оприлюднення нормативно - правових актів. Основним способом офіційного оприлюднення є офіційне опублікування - публікація автентичного тексту прийнятого нормативно - правового акта з усіма формальними атрибутами в затвердженому законом загальнодоступному друкованому виданні, яке видається від імені правотворчого органу, носить офіційний характер. Текст нормативноправового акта, опублікованого в офіційному виданні, автентичний оригіналу.

Список використаних джерел

1. Дубов И. А. Законодательная инициатива: проблемы и пути совершенствования / И. А. Дубов // Государство и право. - 1993. - № 10. - С. 26-34.

2.

Опубликование нормативных актов / Всесоюзный научно-исследовательский институт советского законодательства / [А. С. Пиголкин]. - М. : Юридическая литература, 1978. - 168 с.

3. Сидельников И. П. Доступность закона: правовое информирование граждан / И. П. Сидельников. - Минск : Навука і тэхшка, 1992. - 123 с.

4. Юридичні терміни: тлумачний словник / [В. Г. Гончаренко]. - К. : Либідь, 2003. - 317 с.

Рознатовський А.О., студент магістратури
юридично-психологічного факультету НАВС
Науковий керівник: Булик І. Л., кандидат
юридичних наук

Актуальність питання визначення строків в адміністративному судочинстві

Актуальність проблеми визначення строків, можна виділити з тієї сторони, що Україна намагається реалізувати проект з Європейської інтеграції. При детальному вивченні аспектів законодавства країн-учасниць Євросоюзу, і зіставленні його із українським законодавством, ми знаходимо багато колізій які потребують вирішення.

Питання цієї проблеми багато разів виносилося на обговорення, багатьма провідними дослідниками у сфері адміністративного права, але жодних істотних змін щодо цього питання винесено не було.

Відштовхуючись від того, що на сьогоднішній день, взагалі питання судоустрою в Україні є вельми вагомим. Існує багато проблем, колізій та не врегульованих питань. Одним із таких питань є строки в адміністративному судочинстві.

Перш за все треба звернути уваги на той факт, наскільки для людини важливе питання часу. Багато процесів в адміністративному судочинстві можна було б розглянути набагато швидше, якщо б були чітко встановлені процесуальні строки, і був задіяний принцип «Розумний строк» [1], який ми знаходимо у ч.1 ст.6 «Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод». Для встановлення розумності строку розгляду конкретної справи у національних судових органах Європейський Суд виробив у своїй практиці кілька взаємопов'язаних критеріїв:

- складність справи;
- поведінка заявника (тобто особи, яка звернулася до Європейського Суду);
- поведінка судових та інших державних органів;
- важливість предмету розгляду для заявника.

Довга тривалість розгляду справи може бути визнана розумною, якщо сама справа є складною як з фактичного, так і з правового боку.

У разі необхідності, особа, яка звертається до Європейського Суду із заявою про визнання розгляду справи необґрунтовано довгим, має довести, що вона особисто не вчиняла дій, спрямованих на затягування процесу. Тобто, Європейський Суд кожного разу оцінює поведінку заявника та її вплив на тривалість розгляду справи. Однак, аналізуючи одну зі справ про кримінальне обвинувачення, Суд зазначив, що неможливо вимагати від особи, щоб вона сприяла суду у розгляді справи, якщо таке сприяння приведе до її засудження. Також дослідивши судоустрій Китайської Народної Республіки, можна також із